

กระบวนการรักษาประจักษ์

ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๑

ขั้นตอนการยื่นคำร้องสู่ ศาลรัฐธรรมนูญ มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ร้องขอ

บุคคล/ชุมชน ร้องขอ

เมื่อให้ได้รับประโยชน์

หน่วยงานของรัฐ ปฏิเสธไม่ดำเนินการ หรือ ไม่ดำเนินการ ภายใน ๙๐ วัน

แจ้งขอแก่บุคคล/ชุมชน

บุคคล/ชุมชนได้ยื่นเป็นหนังสือ ไปยังหน่วยงานของรัฐ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันทราบหรือได้รับแจ้ง

ขั้นตอนที่ ๒ ยื่นคำร้องเรียน

บุคคล/ชุมชน ยื่นคำร้องเรียน

ต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือโต้แย้ง

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ✓ กรณีที่หน่วยงานที่ถูกร้องเรียน ปฏิเสธไม่ดำเนินการ/ ผู้เสียหาย และผู้ร้องเรียน/ หน่วยงานของรัฐทราบ
- ✗ กรณีที่หน่วยงานที่ถูกร้องเรียน ปฏิเสธไม่ดำเนินการ/ ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญ หรือมีการทบทวนคดีแล้ว

แจ้งมติคณะรัฐมนตรี ให้บุคคล/ชุมชนทราบ

ระหว่างนี้ หน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ จนกว่าจะออกคำสั่งวินิจฉัย

ขั้นตอนที่ ๓ ยื่นคำร้อง

บุคคล/ชุมชน เห็นว่าการสั่งการของคณะรัฐมนตรี ย่อมได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ ราชย์นคำสั่งต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัย ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

หน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติตามคำสั่งวินิจฉัย หรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง ให้ผู้ร้องทราบ

* ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คำโต้แย้งของคู่ความ ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย จะไม่รับเรื่องไว้พิจารณาคดีได้

คู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผล หรือ ศาลที่มอบกับบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลยุติธรรม / ศาลปกครอง / ศาลทหาร

ในระหว่างนี้ ให้ศาลดำเนินการพิจารณาคดีต่อไป แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

เมื่อขอในการพิจารณาคดีก่อนส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย มีดังนี้

- บัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับคดี
- เห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และไม่มีใบคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้อง

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว จะดำเนินการแจ้งให้ผู้ร้องทราบต่อไป

กระบวนการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

กระบวนการใช้สิทธิ กรณีถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพจากหน่วยงานของรัฐ

กรณีถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพจากหน่วยงานของรัฐ มาตรา ๒๑๓

หากท่านถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ ขั้นตอนการยื่นคำร้องสู่ ศาลรัฐธรรมนูญ มีดังนี้

การกระทำ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

การกระทำที่เป็นผล มาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ขั้นตอนที่ ๑ ยื่นคำร้องเรียน

ยื่นคำร้องเรียน ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่รู้

ผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณายื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่รับคำร้องเรียน

กรณีผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่รับ / ยุติเรื่อง / ไม่ยื่นคำร้องต่อศาล ภายใน ๖๐ วัน

ขั้นตอนที่ ๒ ยื่นคำร้อง

ผู้ร้องสามารถยื่นคำร้องโดยตรง ต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ภายใน ๙๐ วัน

ผู้ร้องสามารถยื่นคำร้อง โดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้